

Insolvence - Chorvatsko

OBSAH

- 1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?
- 2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?
- 3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem, který dlužník nabyt nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?
- 4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?
- 5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?
- 6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?
- 7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?
- 8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?
- 9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?
- 10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?
- 11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?
- 12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?
- 13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?
- 14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?
- 15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?
- 16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?
- 17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?

Předinsolvenční a insolvenční řízení může být zahájeno vůči právnickým osobám i majetku jednotlivého dlužníka, není-li zákonem stanoveno jinak. Jednotlivým dlužníkem se pro účely insolvenčního zákona (*Stečajni zakon*) – dále jen „SZ“ rozumí fyzická osoba podléhající dani z příjmu ze samostatné výdělečné činnosti v souladu s ustanoveními zákona o dani z příjmu (*Zakon o porezu na dohodak*) nebo fyzická osoba podléhající dani z příjmu právnických osob v souladu s ustanoveními zákona o dani z příjmu právnických osob (*Zakon o porezu na dobit*).

2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?

a) Předinsolvenční řízení může být zahájeno, shledá-li soud, že hrozí bezprostřední platební neschopnost, tj. soud dospěje k závěru, že dlužník nebude schopen splnit své stávající závazky k datu splatnosti.

Platební neschopnost se považuje za bezprostřední, jestliže situace, vlivem níž se dlužník považuje za platebně neschopného, ještě nenastala a pokud:

- má dlužník v rejstříku platebních závazků seřazených podle přednosti, který vede Finanční agentura (*Financijska agencija*), zapsaný jeden či více neuhrazených závazků, pro něž existuje platný základ pro platbu a které již měly být odečteny z jakéhokoli účtu dlužníka bez nutnosti jeho dalšího schválení, nebo
- dlužník je více než třicet dní v prodlení s platbou mezd zaměstnancům v souladu s pracovní smlouvou, pracovní právními předpisy, kolektivní smlouvou či zvláštními předpisy nebo jiným dokumentem upravujícím povinnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům nebo
- dlužník do 30 dnů neuhradí příspěvky a daně z mezd uvedené v předchozím pododstavci od data, kdy byl povinen vyplatit mzdy zaměstnancům.

b) Insolvenční řízení může být zahájeno, shledá-li soud důvody pro prohlášení úpadku, tj. platební neschopnost či předluženost.

Platební neschopností se rozumí stav, kdy není dlužník soustavně schopen hradit neuhrazené finanční závazky. Skutečnost, že dlužník uhradil či může zcela nebo částečně uhradit pohledávky některých věřitelů, neznamená, že jej lze považovat za platebně schopného.

Má se za to, že dlužník je v platební neschopnosti:

- pokud má v rejstříku platebních závazků seřazených podle přednosti, který vede Finanční agentura, zapsaný jeden či více neuhrazených závazků splatných před více než 60 dny, pro něž existuje platný základ pro platbu a které již měly být odečteny z jakéhokoli účtu dlužníka bez nutnosti jeho dalšího schválení,
- pokud svým zaměstnancům nevyplatil tři po sobě jdoucí mzdy v souladu s pracovní smlouvou, pracovní právními předpisy, kolektivní smlouvou či zvláštními předpisy nebo jiným dokumentem upravujícím povinnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům.

Předlužeností se rozumí stav, kdy aktiva dlužníka jako právnické osoby již nepokrývají jeho stávající závazky.

3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem, který dlužník nabyl nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?

Majetková podstata v rámci insolvenčního řízení zahrnuje veškerý majetek dlužníka v okamžiku zahájení insolvenčního řízení a majetek, který dlužník nabyl v průběhu uvedeného řízení. Majetková podstata se používá k uhrazení nákladů na insolvenční řízení a pohledávek věřitelů dlužníka a pohledávek, jejichž vypořádání bylo zajištěno určitými právy k majetku dlužníka.

Volné nakládání s majetkem, který je součástí majetkové podstaty, nebo osobami předtím zmocněnými k zastupování dlužníka v souladu se zákonem nebo jednotlivým dlužníkem po zahájení insolvenčního řízení nemá žádné právní účinky vyjma nakládání, které se řídí všeobecnými pravidly prosazujícími zásadu důvěry ve veřejné rejstříky. Protistrana obdrží protiplnění z majetkové podstaty, pokud navýšila hodnotu majetkové podstaty.

Jestliže jednotlivý dlužník před zahájením insolvenčního řízení či v jeho průběhu získá dědictví, náleží právo přijmout či odmítnout toto dědictví pouze dlužníkovi.

Uzavře-li dlužník spoluvlastnictví či jiný právní vztah nebo partnerství s třetí osobou, provede se rozdělení majetku mimo insolvenční řízení. Může být požadováno oddělené vypořádání z podílu dlužníka pro vypořádání závazků plynoucích z takového vztahu.

4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?

a) Předinsolvenční řízení – požadavky na jmenování správce majetkové podstaty jsou totožné s požadavky na jmenování likvidátora. Soud jmenuje správce majetkové podstaty v rozhodnutí o zahájení předinsolvenčního řízení, považuje-li to za nezbytné. Povinnosti správce majetkové podstaty končí dnem přijetí rozhodnutí o potvrzení předinsolvenční dohody, dnem zahájení insolvenčního řízení nebo na základě rozhodnutí věřitelů.

Správce majetkové podstaty v předinsolvenčním řízení je povinen:

1. prošetřit obchodní činnost dlužníka;
2. zkontrolovat seznam aktiv a závazků dlužníka;
3. prověřit hodnověrnost zaevidovaných pohledávek;

4. napadnout pohledávky, má-li na základě vyúčtování vydaného věřiteli či z jiných důvodů pochybnosti o pravdivosti pohledávek;
5. dohlížet na obchodní činnost dlužníka, zejména na jeho finanční operace, vznik závazků vůči třetím stranám, poskytování platebních záruk a obchodní činnosti v oblasti prodeje zboží nebo služeb, a při tom zároveň dbát na to, aby nedošlo k znehodnocení aktiv dlužníka;
6. podat stížnost k soudu, pokud dlužník poruší ustanovení článku 67 SZ;
7. vydávat příkazy a osvědčení podle článků 69 a 71 SZ;
8. zajistit, aby náklady na předinsolvenční řízení byly uhrazeny v plné výši a včas;
9. provádět další činnosti podle SZ.

Od data zahájení předinsolvenčního řízení až do jeho ukončení je dlužník oprávněn provádět pouze platby, které jsou nezbytné pro jeho běžnou obchodní činnost. Během tohoto období není oprávněn vypořádávat závazky, které mu vznikly a které byly splatné před zahájením předinsolvenčního řízení, vyjma hrubých platebních závazků vůči svým zaměstnancům a bývalým zaměstnancům vyplývajícím z pracovního poměru, pokud pohledávky byly splatné před datem zahájení předinsolvenčního řízení, odstupného až do výše stanovené v zákoně nebo kolektivní smlouvě, odškodného za pracovní úraz nebo nemoc z povolání a pohledávek založených na mzdách zaměstnanců navýšených o částku základních příspěvků a další hmotněprávní nároky zaměstnanců v souladu s pracovní smlouvou a kolektivní smlouvou splatných po podání návrhu na zahájení předinsolvenčního řízení i dalších plateb nezbytných pro běžné obchodní činnosti, jak stanoví zvláštní právní předpisy.

Ode dne podání návrhu na zahájení předinsolvenčního řízení až do vydání rozhodnutí o zahájení předinsolvenčního řízení nemůže dlužník převádět ani zatěžovat svůj majetek, pokud k tomu neobdrží předběžný souhlas správce majetkové podstaty, nebo soudu, nebyl-li správce majetkové podstaty jmenován.

b) Insolvenční řízení – likvidátor v insolvenčním řízení se vybere náhodně ze seznamu likvidátorů „A“ pro území spadající pod příslušný soud, nestanoví-li SZ jinak. Na základě tohoto výběru soud likvidátora jmenuje v rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení. Pokud byl v předinsolvenčním řízení, které předcházelo insolvenčnímu řízení, jmenován správce majetkové podstaty nebo pokud byl v insolvenčním řízení jmenován dočasný likvidátor, soud likvidátorem jmenuje správce majetkové podstaty nebo dočasného likvidátora.

Likvidátorovi přísluší práva a povinnosti orgánů společnosti dlužníka, nestanoví-li SZ jinak. Jestliže dlužník během insolvenčního řízení pokračuje ve výkonu své obchodní činnosti v souladu s čl. 217 odst. 2 SZ, likvidátor řídí obchodní činnost.

Likvidátor zastupuje dlužníka. Likvidátor řídí pouze ty činnosti jednotlivého dlužníka, které se týkají majetkové podstaty, a zastupuje dlužníka s pravomocemi zákonného zástupce.

Likvidátor je povinen jednat svědomitě a řádně a zejména

1. zajistit pořádek v účetních knihách až do data zahájení insolvenčního řízení;
2. sestavit předběžný odhad nákladů na insolvenční řízení a předložit jej výboru věřitelů ke schválení;
3. zřídit výbor pro soupis majetku;
4. sestavit počáteční zůstatek majetku dlužníka;
5. s řádnou péčí řídit dokončení operací dlužníka, které byly zahájeny, ale nebyly dokončeny, a operací nezbytných k zamezení znehodnocení majetku dlužníka;
6. zajistit realizaci pohledávek dlužníka;
7. svědomitě provádět obchodní činnost dlužníka v souladu s čl. 217 odst. 2 SZ;
8. chorvatskému Ústavu důchodového pojištění předložit dokumenty týkající se pracovněprávního stavu příjemců;
9. s řádnou péčí realizovat nebo inkasovat majetek a práva dlužníka, které jsou součástí majetkové podstaty;
10. připravit rozdělení výtěžku věřitelům a po jeho schválení rozdělení provést;
11. předložit výboru věřitelů konečnou účetní závěrku;
12. provést následné rozdělení výtěžku věřitelům;
13. po ukončení insolvenčního řízení zastupovat majetkovou podstatu v souladu se SZ.

Likvidátor musí předkládat písemné zprávy o průběhu insolvenčního řízení a o zůstatku majetkové podstaty, a to na standardním formuláři alespoň jednou za tři měsíce.

5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?

Jestliže měl věřitel v okamžiku zahájení insolvenčního řízení v souladu se zákonem nebo smlouvou právo na vzájemné započtení pohledávek, nemá zahájení insolvenčního řízení na toto právo žádný vliv.

Pokud v okamžiku zahájení insolvenčního řízení existuje jedna či více pohledávek, které mají být započteny za odkládací podmínky nebo které nejsou splatné či nemají být realizovány stejným způsobem, proběhne započtení teprve tehdy, až budou splněny nezbytné podmínky. Na vzájemné započtení se neuplatní pravidlo, které stanoví, že neuhrazené pohledávky jsou splatné dnem zahájení insolvenčního řízení a že výše nepeněžitých pohledávek nebo pohledávek na nespecifikovanou peněžní částku se stanoví jako peněžní hodnota odhadovaná v okamžiku zahájení insolvenčního řízení. Stane-li se pohledávka, která by měla být použita k vzájemnému započtení, nepodmíněnou či splatnou předtím, než je možné započtení provést, je započtení vyloučeno.

Vzájemné započtení není vyloučeno u pohledávek denominovaných v různých měnách či zúčtovacích jednotkách, pokud dotčené měny či zúčtovací jednotky lze snadno směnít v místě vypořádání pohledávky použité k vzájemnému započtení. Převod se provede podle směnného kurzu platného v místě vypořádání v okamžiku obdržení prohlášení o započtení pohledávky.

Započtení je nepřípustné:

1. pokud závazek věřitele vůči majetkové podstatě vznikl až po zahájení insolvenčního řízení;
2. pokud byla pohledávka věřiteli postoupena jiným věřitelem až po zahájení insolvenčního řízení;
3. pokud věřitel pohledávku získal postoupením během šesti měsíců před zahájením insolvenčního řízení nebo pokud během šesti měsíců před zahájením insolvenčního řízení nebylo zahájeno předinsolvenční řízení a věřitel věděl či měl vědět, že se dlužník dostal do platební neschopnosti nebo že vůči dlužníkovi byl podán návrh na zahájení předinsolvenčního či insolvenčního řízení. Odchylně od tohoto ustanovení je započtení povoleno, pokud byla pohledávka postoupena s ohledem na plnění neplněné smlouvy nebo pokud právo na plnění pohledávky bylo opětovně získáno na základě úspěšného zpochybnění právního úkonu dlužníka;
4. pokud věřitel získal právo na započtení na základě neplatného právního úkonu.

6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?

Jestliže v okamžiku zahájení insolvenčního řízení dlužník a protistrana smlouvy neplnili zcela či částečně oboustranně závaznou smlouvu, může likvidátor plnit smlouvu místo dlužníka a požadovat, aby druhá strana také smlouvu plnila. Pokud likvidátor odmítne smlouvu plnit, může druhá strana uplatnit svoji pohledávku v důsledku neplnění pouze jako insolvenční věřitel. Vyzve-li druhá strana smlouvy likvidátora, aby se vyjádřil ke svému právu volby, musí likvidátor okamžitě, nejpozději však po informačním jednání, vyrozumět druhou stranu doporučeným dopisem o tom, zda hodlá požadovat plnění smlouvy. Odchylně od výše uvedeného, jestliže by druhé straně do okamžiku konání informačního jednání vznikla významná škoda a jestliže o tom strana likvidátora informovala, je likvidátor povinen druhé straně oznámit, zda bude požadovat plnění smlouvy, doporučeným dopisem do osmi dnů. Neučiní-li tak, nebude oprávněn požadovat plnění smlouvy.

Jestliže lze dlužná plnění rozdělit a pokud druhá strana své povinnosti k plnění smlouvy v okamžiku zahájení insolvenčního řízení již částečně splnila, je tato strana oprávněna uplatnit své právo na protihodnotu odpovídající částečnému plnění jako insolvenční věřitel, i pokud likvidátor požaduje plnění zbývajících částí. Jestliže druhá strana neuplatní své právo na protihodnotu, není oprávněna požadovat vrácení přidané hodnoty k majetku dlužníka vzniklé jejím částečným plněním.

Byla-li do katastru nemovitostí zapsána výhrada pro účely zajištění nároku na získání či zrušení práv k některé z nemovitostí dlužníka nebo k některému z práv zapsaných ve prospěch dlužníka nebo pro účely zajištění nároku na změnu obsahu či přednosti takového práva, může věřitel vypořádat svoji pohledávku jako věřitel v insolvenčním řízení. To platí také tehdy, pokud dlužník převzal všechny ostatní závazky vůči věřiteli, které poté zcela či částečně neplnil. Toto ustanovení se obdobně použije na výhrady zapsané v námořním rejstříku, rejstříku lodí ve výstavbě nebo leteckém rejstříku.

Jestliže dlužník před zahájením insolvenčního řízení prodal svůj movitý majetek s výhradou vlastnictví a předal majetek do vlastnictví kupujícího, může kupující požadovat plnění kupní smlouvy. To platí i tehdy, pokud dlužník převzal další závazky vůči kupujícímu, které nesplnil v plné výši nebo které splnil pouze částečně. Jestliže dlužník před zahájením insolvenčního řízení koupil nemovitý majetek s výhradou vlastnictví a obdržel jej do vlastnictví od prodávajícího, má likvidátor předkupní právo v souladu s článkem 181 SZ.

Leasing nemovitého majetku či pronájem prostor zahájením insolvenčního řízení nekončí. To platí také na nájemní a leasingový vztah, který dlužník uzavřel jako pronajímatel věcí, které byly pro účely pojištění převedeny na třetí osobu, která jejich pořízení či

výrobu financovala. Práva, která se vztahují k době před zahájením insolvenčního řízení i ke škodám vzniklým předčasným ukončením smlouvy, mohou být uplatněna druhou stranou pouze tehdy, jedná-li jako insolvenční věřitel.

Likvidátor může ukončit smlouvu o leasingu nemovitého majetku či pronájmu prostor, kterou dlužník uzavřel jako nájemce, a to bez ohledu na smluvně sjednanou délku nájmu a za dodržení zákonem stanovené výpovědní lhůty. Jestliže likvidátor smlouvu ukončí, druhá strana může jakožto insolvenční věřitel požadovat odškodné splatné za předčasné ukončení smlouvy. Jestliže dlužník v okamžiku zahájení insolvenčního řízení ještě nemovitý majetek či prostory nepřevzal, může likvidátor a druhá strana od smlouvy odstoupit. Jestliže likvidátor od smlouvy odstoupí, může druhá strana jakožto insolvenční věřitel požadovat odškodné splatné za předčasné ukončení smlouvy. Každá strana je povinna na žádost druhé strany a do 15 dnů o svém záměru odstoupit od smlouvy vyrozumět druhou stranu. Neučiní-li tak, pak své právo na odstoupení ztratí.

Jestliže měl dlužník jako pronajímatel nemovitého majetku nebo prostor před zahájením insolvenčního řízení pohledávky týkající se nájemního vztahu na budoucí období, má to právní účinek pouze tehdy, pokud se to vztahuje k nájemnému za aktuální kalendářní měsíc v okamžiku zahájení insolvenčního řízení. Bylo-li insolvenční řízení zahájeno po patnáctém dni v měsíci, lze pohledávky uplatnit také na následující kalendářní měsíc a týkají se konkrétně vypořádání nájemného. Pohledávky na základě výkonu rozhodnutí se rovnají smluvním pohledávkám.

Likvidátor může jménem dlužníka jako pronajímatele ukončit nájemní vztah v zákonem stanovené výpovědní lhůtě bez ohledu na smluvně dohodnutou výpovědní lhůtu.

Třetí strana, na kterou likvidátor převedl nemovitý majetek nebo prostory pronajaté dlužníkem, a tak vstoupila do nájemního vztahu namísto dlužníka, může smlouvu ukončit výpovědí s výpovědní lhůtou stanovenou v zákoně.

Pokud je dlužník nájemcem, nemůže druhá strana smlouvy nájemní smlouvu po podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení ukončit:

1. z důvodu prodlení s platbou nájemného před zahájením insolvenčního řízení;
2. z důvodu zhoršení finanční situace dlužníka.

Zahájení insolvenčního řízení nevede k ukončení pracovních smluv nebo smluv o poskytování služeb s dlužníkem. Zahájení insolvenčního řízení představuje zvláštní oprávněný důvod pro ukončení pracovní smlouvy. Po zahájení insolvenčního řízení může likvidátor jménem dlužníka (jako zaměstnavatele) a zaměstnance ukončit pracovní smlouvu bez ohledu na dohodnuté trvání smlouvy a bez ohledu na zákonná či smluvní ustanovení o ochraně zaměstnanců. Výpovědní lhůta činí jeden měsíc, není-li zákonem stanovena kratší doba. Pokud se zaměstnanci domnívají, že ukončení jejich pracovní smlouvy není v souladu se zákonem, mohou se dovolávat ochrany svých práv podle zákoníku práce (*Zakon o radu*).

Likvidátor může na základě souhlasu soudu uzavřít nové pracovní smlouvy na dobu určitou bez omezení, která stanoví obecné pracovněprávní předpisy pro pracovní smlouvy na dobu určitou, aby bylo možné dokončit již zahájenou obchodní činnost a zabránit případným škodám. Likvidátor specifikuje mzdy a další zaměstnanecké výhody na základě souhlasu soudu a v souladu se zákonem a kolektivní smlouvou. Mzdy a zaměstnanecké výhody, na něž mají zaměstnanci nárok po zahájení insolvenčního řízení, se vypořádají jako závazky majetkové podstaty.

Právo účasti zaměstnanců končí zahájením insolvenčního řízení. Dohody s radou zaměstnanců nejsou pro likvidátora závazné.

Objednávky dlužníka související s majetkem, který je součástí majetkové podstaty, pozbývají platnosti při zahájení insolvenčního řízení. Jestliže osoba, která objednávku obdržela, o insolvenčním řízení neví, a to nikoli vlastní vinou, a pokračuje v činnosti, považuje se objednávka za platnou. Pohledávky osoby, která obdržela objednávku v souvislosti s takto pokračující činností, se vypořádají jako pohledávky insolvenčního věřitele. Osoba, která obdržela objednávku, musí pro účely nápravy škody pokračovat ve své činnosti i po zahájení insolvenčního řízení do té doby, dokud činnost nepřevzme likvidátor. Pohledávky osoby, která obdržela objednávku související s takovou činností, se vypořádají jako pohledávky věřitelů z majetkové podstaty.

Nabídky učiněné dlužníkovi nebo nabídky učiněné dlužníkem pozbývají platnosti v den zahájení insolvenčního řízení, pokud nebyly přijaty před tímto dnem.

Co se týče obchodních smluv, jejichž prostřednictvím se osoba zavázala poskytovat určité služby jménem dlužníka, a co se týče oprávnění dlužníka v souvislosti s majetkem, který je součástí majetkové podstaty, a v případech, kdy toto oprávnění přestane platit ke dni zahájení insolvenčního řízení, musí osoba, která obdržela objednávku, pro účely nápravy škody pokračovat ve výkonu své činnosti i po zahájení insolvenčního řízení až do doby, kdy výkon této činnosti převezme likvidátor. Pohledávky osoby, která obdržela objednávku, plynoucí z pokračování činnosti, se vypořádají jako pohledávky věřitelů z majetkové podstaty.

Smluvní ustanovení, která dopředu vylučují či omezují uplatnění ustanovení SZ, nemají žádný právní účinek.

7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?

a) Předinsolvenční řízení – proti dlužníkovi nelze zahájit žádné exekuční, správní či zajišťovací řízení ode dne zahájení předinsolvenčního řízení až do jeho ukončení. Jakékoli takové probíhající řízení je ke dni zahájení předinsolvenčního řízení se přerušuje. Přerušené řízení bude pokračovat na návrh věřitelů:

- po uzavření předinsolvenční dohody – v souvislosti s pohledávkami nebo částí pohledávek, které byly při předinsolvenčním řízení napadeny,
- po vydání pravomocného rozhodnutí o ukončení předinsolvenčního řízení.

Tato ustanovení se nepoužijí na řízení, která nejsou předinsolvenčním řízením dotčena, nebo na řízení o vypořádání pohledávek, které vznikly po zahájení předinsolvenčního řízení.

Při řízení před soudem, při němž bylo nařízeno přerušování řízení z důvodu zahájení předinsolvenčního řízení a v němž bylo následně vydáno pravomocné rozhodnutí potvrzující předinsolvenční dohodu, která zahrnuje pohledávku věřitele, bude soud v řízení pokračovat a zamítne žalobu nebo ukončí exekuční či zajišťovací řízení vyjma ve vztahu k pohledávkám nebo částí pohledávek, které byly při předinsolvenčním řízení napadeny.

b) Insolvenční řízení – po zahájení insolvenčního řízení se jednotliví věřitelé nemohou domáhat výkonu rozhodnutí (exekuce) nebo zajištění vůči dlužníkovi v souvislosti s částmi majetku, které jsou součástí majetkové podstaty, nebo vůči jinému majetku dlužníka. Věřitelé, kteří nejsou insolvenčními věřiteli, nejsou oprávněni se domáhat výkonu rozhodnutí nebo zajištění vůči budoucím pohledávkám jednotlivých dlužníků na základě svého pracovního poměru či jiné služby nebo svých pohledávek na daném základě v insolvenčním řízení, vyjma výkonu rozhodnutí nebo zajištění pro vypořádání vyživovacích a jiných nároků, které mohou být vypořádány z části dlužníkovy příjmu ze zaměstnání, z níž nemohou být vypořádány pohledávky ostatních věřitelů. Tato vykonávací a zajišťovací řízení probíhající v okamžiku zahájení insolvenčního řízení jsou přerušena. Pokud uvedená řízení pokračují, vykonávající soud řízení zastaví.

Po zahájení insolvenčního řízení mohou věřitelé, kteří jsou oprávněni domáhat se vynětí částí majetku dlužníka z majetkové podstaty (*izluční vjerovnici*) za účelem uplatnění svých práv, zahájit vykonávací (exekuční) a zajišťovací řízení vůči dlužníkovi v souladu s obecnými předpisy pro vykonávací řízení. Odložená vykonávací a zajišťovací řízení, která věřitelé zahájili před začátkem insolvenčního řízení, budou pokračovat a budou provedena vykonávacím soudem v souladu s předpisy o vykonávacích řízeních.

Po zahájení insolvenčního řízení nejsou věřitelé s právem na oddělené uspokojení (*razlučni vjerovnici*) oprávněni zahájit vykonávací nebo zajišťovací řízení. Vykonávací a zajišťovací řízení probíhající v okamžiku zahájení insolvenčního řízení jsou přerušena. Přerušovaná vykonávací a zajišťovací řízení pokračují rozhodnutím soudu, který provádí insolvenční řízení, na základě použití pravidel týkajících se realizace položek, u nichž existuje právo na oddělené uspokojení, v insolvenčním řízení.

Po zahájení insolvenčního řízení je povoleno provést zápis do veřejných rejstříků, jestliže byly nezbytné podmínky pro zápis splněny před tím, než nabyly účinku právní důsledky zahájení insolvenčního řízení.

Vymáhání pohledávek z majetkové podstaty, které nejsou založeny na právních úkonech likvidátora, není povoleno po dobu šesti měsíců po zahájení insolvenčního řízení.

Toto ustanovení se nepoužije na:

1. závazky majetkové podstaty z dvoustranně závazné smlouvy, již se likvidátor zavázal plnit;
2. závazky z trvalého smluvního vztahu po vypršení první lhůty, do které mohl likvidátor smlouvu ukončit;
3. závazky z trvalého smluvního vztahu, pokud likvidátor obdržel protiplnění ve prospěch majetkové podstaty.

8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?

a) Předinsolvenční řízení – ode dne zahájení předinsolvenčního řízení až do jeho ukončení nelze proti dlužníkovi zahájit občanskoprávní řízení. Jakékoli probíhající řízení je přerušeno ke dni zahájení předinsolvenčního řízení. Přerušované řízení pokračuje na návrh věřitele:

- po uzavření předinsolvenční dohody – v souvislosti s pohledávkami nebo částí pohledávek, které byly při předinsolvenčním řízení napadeny,
- po vydání pravomocného rozhodnutí o ukončení předinsolvenčního řízení.

Tato ustanovení se nepoužijí na řízení, která nejsou předinsolvenčním řízením dotčena, nebo na řízení o vypořádání pohledávek, které vznikly po zahájení předinsolvenčního řízení.

Při řízení před soudem, při němž bylo nařízeno přerušeno řízení z důvodu zahájení předinsolvenčního řízení a v němž bylo následně vydáno pravomocné rozhodnutí potvrzující předinsolvenční dohodu, která zahrnuje pohledávku věřitele, bude soud v řízení pokračovat a zamítne žalobu nebo ukončí vykonávací (exekuční) či zajišťovací řízení vyjma ve vztahu k pohledávkám nebo části pohledávek, které byly při předinsolvenčním řízení napadeny.

b) Insolvenční řízení – likvidátor převezme soudní spory, včetně rozhodčích řízení, týkající se majetku, který je součástí majetkové podstaty, které probíhaly v okamžiku zahájení insolvenčního řízení, přičemž jedná jménem dlužníka. Soudní spory týkající se pohledávek, které jsou přihlášeny v insolvenčním řízení, nemohou pokračovat, dokud nebudou prozkoumány v přezkumném jednání.

Soudní spory probíhající v okamžiku zahájení insolvenčního řízení proti dlužníkovi převezme likvidátor jménem dlužníka, pokud se týkají:

1. vyloučení majetku ze soupisu majetkové podstaty;
2. odděleného vypořádání;
3. závazků majetkové podstaty.

9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?

a) Předinsolvenční řízení – věřitelé dlužníka v předinsolvenčním řízení jsou osoby, které měly v okamžiku zahájení předinsolvenčního řízení vůči dlužníkovi peněžité pohledávky. Ustanovení SZ, která stanoví právo hlasovat v rámci insolvenčních dohod, se odpovídajícím způsobem použijí na právo věřitelů hlasovat o plánu restrukturalizace.

Věřitelé hlasují písemně na předepsaném hlasovacím formuláři. Hlasovací formulář musí být předložen soudu nejpozději na začátku hlasovacího jednání a musí být podepsán a ověřen oprávněnou osobou. Pokud věřitelé na začátku jednání nepředloží hlasovací formulář nebo předloží hlasovací formulář, na základě něhož nelze jednoznačně určit, jak hlasovali, má se za to, že hlasovali proti plánu restrukturalizace.

Věřitelé účastnící se jednání hlasují pomocí předepsaného hlasovacího formuláře. Jestliže věřitelé oprávnění hlasovat na uvedeném jednání nehlasují, má se za to, že hlasovali proti plánu restrukturalizace.

Každá skupina věřitelů oprávněných hlasovat hlasuje o plánu restrukturalizace odděleně. Pravidla upravující klasifikaci účastníků v insolvenčních dohodách se odpovídajícím způsobem použijí na klasifikaci věřitelů v předinsolvenčním řízení.

Má se za to, že věřitelé plán restrukturalizace schválili, pokud většina věřitelů hlasovala pro přijetí plánu a pokud v každé skupině součet všech pohledávek věřitelů, kteří hlasovali pro, představuje alespoň dvojnásobek součtu pohledávek věřitelů, kteří hlasovali proti přijetí plánu.

Věřitelé, kteří mají společné právo nebo jejichž práva tvořila jedno jednotné právo do vzniku důvodů pro předinsolvenční řízení, se při hlasování počítají jako jeden věřitel. S držiteli samostatných práv nebo užívacích práv se zachází odpovídajícím způsobem.

b) Insolvenční řízení – výbor věřitelů – soud může za účelem ochrany zájmů věřitelů v insolvenčním řízení před prvním jednáním věřitelů zřídit výbor věřitelů a jmenovat jeho členy.

Ve výboru věřitelů musí být zastoupeni věřitelé s pohledávkami v nejvyšší výši i věřitelé s malými pohledávkami. Ve výboru věřitelů musí být také zástupce bývalých zaměstnanců dlužníka, pokud se tyto zaměstnanci neúčastní řízení jako věřitelé s nevýznamnými pohledávkami.

Členy výboru věřitelů mohou být jmenováni i věřitelé s právem na oddělené uspokojení (*razlučni vjerovnici*) a osoby, které nejsou věřiteli, ale které by mohly přispět k činnosti výboru svými odbornými znalostmi.

Výbor věřitelů musí mít lichý počet členů, a to maximálně devět. Je-li věřitelů méně než pět, jsou všem věřitelům přiznány pravomoci členů výboru věřitelů.

Pokud byla výše uznaných pohledávek věřitelů na přezkumném jednání stanovena na hodnotě přesahující 50 milionů HRK a dlužník má v den zahájení insolvenčního řízení pracovní smlouvy s více než 20 zaměstnanci, soud věřitelům musí umožnit přijmout rozhodnutí o zřízení výboru věřitelů.

Výbor věřitelů musí dohlížet na likvidátora a pomáhat mu při výkonu obchodní činnosti i monitorovat operace v souladu s článkem 217 SZ, kontrolovat účetní knihy a další záznamy související s podnikáním a nařizovat ověřování obratu a výše

hotovosti. Výbor věřitelů může zmocnit jednotlivé členy výboru k provádění individuálních činností v rámci oblasti působnosti výboru.

Výbor věřitelů v rámci své oblasti působnosti provádí zejména tyto činnosti:

1. kontroluje zprávy likvidátora o průběhu insolvenčního řízení a o stavu majetkové podstaty;
 2. kontroluje účetní knihy a celou dokumentaci, kterou likvidátor převzal;
 3. u soudu podává námítky vůči krokům likvidátora;
 4. schvaluje odhady nákladů na insolvenční řízení;
 5. na žádost soudu předloží soudu stanovisko k likvidaci majetku dlužníka;
 6. na žádost soudu předloží soudu stanovisko k pokračování probíhajících obchodních operací nebo k činnostem dlužníka;
 7. na žádost soudu předloží soudu stanovisko k prokazatelným ztrátám, které byly stanoveny v soupisu majetku.
- 3) Výbor věřitelů musí informovat věřitele o průběhu řízení a o stavu majetkové podstaty.

Schůze věřitelů

Soud svolává schůzi věřitelů. K účasti jsou oprávněni všichni insolvenční věřitelé, všichni insolvenční věřitelé s právem na oddělené vypořádání, likvidátor a jednotlivý dlužník.

V rámci informačního a jakéhokoli následného jednání je schůze věřitelů oprávněna:

1. zřídit výbor věřitelů, nebyl-li již zřízen, nebo změnit jeho složení či výbor rozpustit;
2. jmenovat nového likvidátora;
3. rozhodovat o pokračování či ukončení činností dlužníka a o způsobu a podmínkách likvidace jeho majetku;
4. nařídít likvidátorovi, aby vypracoval insolvenční dohodu;
5. přijímat veškerá rozhodnutí spadající do oblasti působnosti výboru věřitelů;
6. rozhodovat o ostatních otázkách týkajících se provádění a ukončení insolvenčního řízení v souladu se SZ.

Schůze věřitelů je oprávněna požádat likvidátora o předložení oznámení a zpráv o situaci a obchodní činnosti. Nebyl-li zřízen výbor věřitelů, může schůze věřitelů nařídít ověření obratu a výše hotovosti spravované likvidátorem.

10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?

Zahájením insolvenčního řízení pozbývá dlužník svých práv coby právnické osoby a tato práva přechází na likvidátora. Zahájením insolvenčního řízení práva jednotlivého dlužníka spravovat majetek, který je součástí majetkové podstaty, a nakládat s tímto majetkem, přecházejí na likvidátora.

Po zahájení insolvenčního řízení musí likvidátor okamžitě převzít správu veškerého majetku, který je součástí majetkové podstaty.

Likvidátor může v rámci výkonu rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení požádat soud o to, aby dlužníkovi přikázal předat majetek a stanovil opatření k nucenému výkonu příkazu.

Jakmile se rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení stane pravomocným, může likvidátor požádat soud, aby přikázal třetím osobám, které mají v držení majetek, který je součástí majetkové podstaty, aby dotčený majetek vydaly. S uvedenou žádostí musí likvidátor doložit vlastnické právo k majetku. Soud rozhodne o návrhu likvidátora po vyslechnutí osob, které mají majetek z majetkové podstaty v držení.

Likvidátor sestaví soupis majetku, který je součástí majetkové podstaty. Jednotlivý dlužník a osoby dříve oprávněné zastupovat dlužníka ze zákona musí s likvidátorem v dané věci spolupracovat. Likvidátor musí od dotčených osob získat všechny potřebné informace, pokud by tím nedošlo ke zbytečnému průtahu řízení.

Likvidátor sestaví seznam všech věřitelů dlužníka, o nichž ví na základě účetních knih a obchodní dokumentace dlužníka, jiných informací od dlužníka, přihlášení pohledávek či jinak.

Likvidátor sestaví systematický přehled k okamžiku zahájení insolvenčního řízení uvádějící a porovnávající majetek, který je součástí majetkové podstaty, a závazky dlužníka a jejich posouzení.

Soupis majetkové podstaty, seznam věřitelů a přehled aktiv a pasiv musí být předložen na podatelně soudu nejpozději osm dní před informačním jednáním.

Dlužník je v souladu s obchodním zákoníkem a daňovými předpisy povinen vést účetní knihy a zajistit, aby v účetnictví nebyly prováděny žádné změny do zahájení insolvenčního řízení. Likvidátor musí plnit povinnosti týkající se majetkové podstaty.

Likvidátor musí nejpozději do 15 dnů před informačním jednáním soudu předložit zprávu o ekonomické situaci dlužníka a o důvodech této situace. Zpráva bude zveřejněna na elektronické úřední desce soudu (*e-Oglasna ploča suda*) nejpozději osm dní před informačním jednáním.

Po informačním jednání musí likvidátor bezodkladně zpeněžit majetek, který je součástí majetkové podstaty, není-li to v rozporu s rozhodnutím schůze věřitelů.

Likvidátor musí zpeněžit majetek z majetkové podstaty v souladu s rozhodnutími schůze věřitelů a výboru věřitelů.

11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?

Zahájením insolvenčního řízení pozbývá dlužník svých práv coby právnické osoby a tato práva přechází na likvidátora. Zahájením insolvenčního řízení práva jednotlivého dlužníka spravovat majetek, který je součástí majetkové podstaty, a nakládat s tímto majetkem, přecházejí na likvidátora.

Po zahájení insolvenčního řízení musí likvidátor okamžitě převzít správu veškerého majetku, který je součástí majetkové podstaty.

Likvidátor může v rámci výkonu rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení požádat soud o to, aby dlužníkovi přikázal předat majetek a stanovil opatření k nucenému výkonu příkazu.

Jakmile se rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení stane pravomocným, může likvidátor požádat soud, aby přikázal třetím osobám, které mají v držení majetek, který je součástí majetkové podstaty, aby dotčený majetek vydaly. S uvedenou žádostí musí likvidátor doložit vlastnické právo k majetku. Soud rozhodne o návrhu likvidátora po vypsání osob, které mají majetek z majetkové podstaty v držení.

Likvidátor sestaví soupis majetku, který je součástí majetkové podstaty. Jednotlivý dlužník a osoby dříve oprávněné zastupovat dlužníka ze zákona musí s likvidátorem v dané věci spolupracovat. Likvidátor musí od dotčených osob získat všechny potřebné informace, pokud by tím nedošlo ke zbytečnému průtahu řízení.

Likvidátor sestaví seznam všech věřitelů dlužníka, o nichž ví na základě účetních knih a obchodní dokumentace dlužníka, jiných informací od dlužníka, přihlášení pohledávek či jinak.

Likvidátor sestaví systematický přehled k okamžiku zahájení insolvenčního řízení uvádějící a porovnávající majetek, který je součástí majetkové podstaty, a závazky dlužníka a jejich posouzení.

Soupis majetkové podstaty, seznam věřitelů a přehled aktiv a pasiv musí být předložen na podatelně soudu nejpozději osm dní před informačním jednáním.

Dlužník je v souladu s obchodním zákoníkem a daňovými předpisy povinen vést účetní knihy a zajistit, aby v účetnictví nebyly prováděny žádné změny do zahájení insolvenčního řízení. Likvidátor musí plnit povinnosti týkající se majetkové podstaty.

Likvidátor musí nejpozději do 15 dnů před informačním jednáním soudu předložit zprávu o ekonomické situaci dlužníka a o důvodech této situace. Zpráva bude zveřejněna na elektronické úřední desce soudu (*e-Oglasna ploča suda*) nejpozději osm dní před informačním jednáním.

Po informačním jednání musí likvidátor bezodkladně zpeněžit majetek, který je součástí majetkové podstaty, není-li to v rozporu s rozhodnutím schůze věřitelů.

Likvidátor musí zpeněžit majetek z majetkové podstaty v souladu s rozhodnutími schůze věřitelů a výboru věřitelů.

12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?

a) Předinsolvenční řízení – pohledávky se přihlašují u příslušného oddělení Finanční agentury na standardním formuláři, k němuž se přiloží kopie dokumentů, z nichž pohledávka vyplývá nebo které jsou důkazem pohledávky.

Ministerstvo financí – daňová správa (*Ministarstvo financija – Porezna uprava*) může přihlašovat pohledávky vzniklé na základě daně, daňové přírážky, příspěvků na povinné pojištění, které musejí být ze zákona strhávány z příjmů a mezd, i další pohledávky, které je oprávněna vybírat na základě zvláštních předpisů, vyjma pohledávek vzniklých na základě daně a daňové přírážky z příjmu ze zaměstnání a příspěvků ze základní částky pro osoby pojištěné v rámci pracovního poměru.

Při předinsolvenčním řízení zaměstnanci a bývalí zaměstnanci dlužníka a ministerstvo financí – daňová správa nesmějí přihlašovat pohledávky z pracovního poměru či odstupného do výše stanovené zákonem nebo kolektivní smlouvou a pohledávky na základě odškodného splatného za pracovní úraz nebo nemoc z povolání. Tyto pohledávky nemohou být předmětem předinsolvenčního řízení. Pokud žadatel uvedené pohledávky neuvedl v návrhu na zahájení předinsolvenčního řízení nebo je uvedl chybně, mohou zaměstnanci a bývalí zaměstnanci dlužníka a ministerstvo financí – daňová správa vznést námitku.

Věřitelé s právem na oddělené uspokojení (*razlučni vjerovnici*) jsou povinni při přihlašování pohledávek poskytnout informace o svých právech, právním základu pro oddělené uspokojení a části majetku dlužníka, které se jejich právo na oddělené uspokojení týká, a prohlášení o tom, zda se vzdávají svého práva na oddělené uspokojení či nikoli.

Věřitelé oprávnění domáhat se vyjmutí částí majetku dlužníka z majetkové podstaty (*izlučni vjerovnici*) musejí při přihlašování pohledávek poskytnout informace o svých právech, právním základu pro právo na vynětí z majetkové podstaty a části majetku dlužníka, k níž se jejich právo na vynětí vztahuje.

Oba typy věřitelů (*razlučni vjerovnici* a *izlučni vjerovnici*) musejí při přihlašování pohledávek vydat prohlášení týkající se jejich souhlasu či odmítnutí souhlasu s pozastavením vypořádání z majetku, na který se vztahuje jejich právo na oddělené uspokojení, nebo pozastavení oddělení majetku, na který se vztahuje jejich právo na vynětí, pro účely provedení plánu restrukturalizace.

Předinsolvenční dohoda nesmí zasahovat do práva věřitelů na oddělené vypořádání z majetku, na který se právo na oddělené vypořádání vztahuje, není-li v uvedené dohodě stanoveno jinak. Stanoví-li předinsolvenční dohoda výslovně jinak, musí specifikovat, jaká část práv těchto věřitelů se omezuje, o jak dlouho bude vypořádání odloženo a jaká další ustanovení předinsolvenčního řízení se na tato práva vztahují.

Jestliže věřitel nepřihlásí pohledávku, avšak tato pohledávka již byla uvedena v návrhu na zahájení předinsolvenčního řízení, považuje se tato pohledávka za přihlášenou.

Dlužník a správce majetkové podstaty, byl-li jmenován, se musí k přihlášeným pohledávkám věřitelů vyjádřit. Toto vyjádření se předloží příslušnému oddělení Finanční agentury na standardním formuláři, který obsahuje ke každé pohledávce tyto informace:

1. číslo pohledávky z tabulky přihlášených pohledávek;
2. informace o totožnosti věřitelů;
3. výši přihlašované pohledávky;
4. prohlášení dlužníka a správce majetkové podstaty, byl-li jmenován, o uznání či napadení pohledávky;
5. napadenou výši pohledávky;
6. skutečnosti dokládající neexistenci napadené pohledávky či části pohledávky.

Po vypršení lhůty pro vyjádření stanoviska k přihlášeným pohledávkám dlužník a případně správce majetkové podstaty, byl-li jmenován, již nemohou proti pohledávkám, které uznali, vznášet námitky.

Věřitel může napadnout přihlášenou pohledávku jiného věřitele.

Napadení pohledávky se předloží příslušnému oddělení Finanční agentury na standardním formuláři a musí obsahovat tyto informace:

1. informace o totožnosti věřitele, který pohledávku napadá;
2. referenční číslo napadené pohledávky z tabulky přihlášených pohledávek;
3. informace o totožnosti věřitele, který přihlásil napadenou pohledávku;
4. výši napadené přihlášené pohledávky;
5. prohlášení věřitele, který pohledávku napadl;
6. napadenou výši pohledávky;

7. skutečnosti dokládající neexistenci napadené pohledávky či části pohledávky.

Finanční agentura sestaví tabulku přihlášených pohledávek a tabulku napadených pohledávek na standardním formuláři.

a) Insolvenční řízení – pohledávky se přihlašují u likvidátora na standardním formuláři dvojmo, k němuž se přiloží kopie dokumentů, z nichž pohledávka vyplývá nebo které jsou důkazem pohledávky.

Likvidátor sestaví seznam všech pohledávek zaměstnanců a bývalých zaměstnanců dlužníka do okamžiku zahájení insolvenčního řízení, které musí být uvedené v hrubé a čisté výši. Přihlášení pohledávek se předloží k podpisu ve dvou kopiích.

Pohledávky věřitelů s nižší prioritou se přihlašují pouze na základě zvláštní výzvy soudu. V přihlášení těchto pohledávek by mělo být uvedeno, že mají nízkou prioritu, a pořadí, na něž má věřitel nárok.

Věřitelé oprávnění domáhat se vynětí (*izlučni vjerovnici*) musí likvidátora vyrozumět o svém právu na vynětí a o právním základu tohoto práva a uvést majetek, na který se toto právo vztahuje, nebo ve svém oznámení uvést nárok na odškodnění za právo na vynětí.

Věřitelé s právem na oddělené uspokojení (*razlučni vjerovnici*) musejí likvidátora vyrozumět o svém právu na oddělené uspokojení a právním základu tohoto práva a uvést majetek, na který se toto právo vztahuje. Jestliže tito věřitelé též přihlásí pohledávku jako insolvenční věřitelé, musejí v přihlášení uvést část majetku insolvenčního dlužníka, které se jejich právo na oddělené uspokojení týká, a výši, do níž jejich pohledávka nebude předpokládaně vypořádána na základě dotčeného práva na oddělení.

Věřitelé s právem na oddělené uspokojení, kteří příslušným způsobem neinformují likvidátora o svém právu, o právo na oddělené vypořádání nepřijdou. Odchylně od výše uvedeného, věřitelé s právem na oddělené uspokojení ztratí své právo na oddělené vypořádání a nejsou oprávněni od insolvenčního dlužníka nebo věřitele požadovat odškodné ani jinou formu kompenzace, jestliže předmět práva na oddělené uspokojení byl zpeněžen v insolvenčním řízení bez nich a právo na oddělení nebylo zapsáno ve veřejném rejstříku nebo o něm likvidátor nevěděl či vědět nemohl.

Přihlášené pohledávky se prověří z hlediska jejich výše a pořadí priority na přezkumném jednání.

Likvidátor musí u každé přihlášené pohledávky výslovně odpovědět, zda dotčenou pohledávku uznává či nikoli.

Pohledávky napadené likvidátorem, jednotlivým dlužníkem nebo některým z insolvenčních věřitelů musejí být prověřeny zvlášť. Právo na vynětí a právo na oddělené uspokojení nejsou předmětem přezkumu.

Pohledávka se považuje za stanovenou, pokud ji na přezkumném jednání likvidátor uzná a nenapadne ji žádný z insolvenčních věřitelů nebo pokud je napadení zamítnuto. Napadne-li pohledávku jednotlivý dlužník, nebrání to stanovení pohledávky.

Soud sestaví tabulku pohledávek, které byly přezkoumány, v níž u každé přihlášené pohledávky uvede částku, na níž byla pohledávka stanovena, pořadí priority a osobu, která pohledávku napadla. Napadení pohledávek jednotlivým dlužníkem se též zaznamenají do tabulky. Stanovení pohledávky také uvede soud na směnce a ostatních dokumentech týkajících se dluhu.

Na základě tabulky přezkoumaných pohledávek vydá soud rozhodnutí, kterým určí výši a pořadí jednotlivých stanovených nebo napadených pohledávek. Tímto rozhodnutím soud rovněž rozhodne o předložení návrhu na stanovení nebo napadení pohledávek.

Pokud likvidátor pohledávku napadl, soud vyzve věřitele, aby podal u soudu návrh proti dlužníkovi týkající se stanovení napadené pohledávky.

Jestliže nějakou pohledávku, kterou likvidátor uznal, napadl některý z insolvenčních věřitelů, soud vyzve dotčeného věřitele, aby podal návrh na stanovení napadené pohledávky. V daném soudním sporu osoba napadající pohledávku jedná jménem a na účet dlužníka.

Pokud byly napadeny pohledávky zaměstnanců a bývalých zaměstnanců dlužníka, je návrh na stanovení napadených pohledávek podán v souladu s obecnými ustanoveními pro soudní řízení a zvláštními ustanoveními pro řízení v pracovněprávních sporech.

Pokud pro napadenou pohledávku existuje exekuční titul, soud vyzve stranu, která ji zpochybňuje, aby podala návrh na prokázání skutkové podstaty napadení pohledávky.

13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?

Vypořádání věřitelů se provádí na základě peněžního toku. Podřízení věřitelé nejsou při částečném rozdělování zohledněni. Rozdělování provádí likvidátor. Před každým rozdělováním musí likvidátor získat souhlas výboru věřitelů nebo soudu, nebyl-li výbor věřitelů zřízen.

Přednostní pohledávky na prvním místě zahrnují pohledávky zaměstnanců a bývalých zaměstnanců dlužníka vzniklé do data zahájení insolvenčního řízení z pracovního poměru, na celkovou hrubou částku, odstupné ve výši stanovené zákonem nebo kolektivní smlouvou a pohledávky vzniklé na základě odškodného za pracovní úraz nebo nemoc z povolání.

Přednostní pohledávky na druhém místě zahrnují všechny ostatní pohledávky vůči dlužníkovi vyjma pohledávek klasifikovaných jako podřízené.

Po vypořádání přednostních pohledávek se vypořádají podřízené pohledávky, a to v tomto pořadí:

1. úroky z pohledávek insolvenčních věřitelů od okamžiku zahájení insolvenčního řízení;
2. náklady jednotlivých věřitelů, které jim vznikly v důsledku účasti v řízení;
3. pokuty uložené za trestné činy nebo přestupky a náklady vyplývající z trestních či přestupkových řízení;
4. pohledávky požadující bezplatné poskytování služeb dlužníka;
5. pohledávky na splátky úvěrů na nahrazení kapitálu člena společnosti nebo odpovídající pohledávky.

Dlužné pohledávky jsou splatné v den zahájení insolvenčního řízení.

Pohledávky týkající se rozvazovací podmínky, která vstupuje v platnost při zahájení insolvenčního řízení, se považují za nepodmíněné, dokud tato podmínka nevstoupí v platnost.

Náklady na insolvenční řízení a další závazky majetkové podstaty se vypořádávají nejprve z majetkové podstaty. Likvidátor vypořádává pohledávky v pořadí podle jejich splatnosti.

Před rozdělováním likvidátor sestaví seznam pohledávek, které budou při rozdělování brány v potaz (dále jen „rozdělovací seznam“). Pohledávky zaměstnanců a bývalých zaměstnanců dlužníka z pracovního poměru vzniklé přede dnem zahájení insolvenčního řízení se zohledňují v hrubých částkách. Seznam musí obsahovat součet pohledávek a dostupnou částku z majetkové podstaty, která může být rozdělena mezi věřitele.

Věřitel s právem na oddělené uspokojení, vůči němuž má dlužník osobní závazky, by měl do 15 dnů od oznámení rozdělovacího seznamu likvidátorovi předložit důkaz, že se vzdal práva na oddělené vypořádání (a na jakou částku) nebo že nedošlo k žádnému oddělenému vypořádání. Nepředloží-li důkaz včas, nebude jeho pohledávka při částečném rozdělování zohledněna.

Pohledávky s odkládací podmínkou jsou při částečném rozdělování zohledněny v plné výši. Část týkající se těchto pohledávek je při rozdělování vyhrazena.

Během konečného rozdělování se pohledávky s odkládací podmínkou nezohledňují, je-li možnost splnění této podmínky v okamžiku rozdělování tak vzdálená, že nemá žádnou významnou hodnotu. V tomto případě se částky vyhrazené na uspokojení této pohledávky při předchozích rozdělováních zahrnou do majetkové podstaty, z níž má být provedeno konečné rozdělování.

Věřitelé vyloučení z částečného rozdělování, kteří následně splní podmínky stanovené v článcích 275 a 276 ST, obdrží stejnou částku jako ostatní věřitelé ze zůstatku majetkové podstaty při dalším rozdělování. Až pak je možné přejít k vypořádání pohledávek ostatních věřitelů.

Konečné rozdělování bude zahájeno, jakmile je majetková podstata zpeněžena. Konečné rozdělování může být zahájeno pouze se souhlasem soudu.

Je-li možné při konečném rozdělování vypořádat pohledávky všech věřitelů v plné výši, převede likvidátor případnou zbývající částku konkrétnímu dlužníkovi. Pokud je dlužník právnickou osobou, likvidátor každé osobě, která má podíl na dlužníkovi, přidělí část přebytku, na níž by daná osoba měla nárok v případě likvidačního řízení mimo insolvenční řízení.

14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?

a) Předinsolvenční řízení – jestliže věřitelé přijmou plán restrukturalizace, soud vezme rozhodnutím schválení plánu restrukturalizace na vědomí a potvrdí předinsolvenční dohodu, pokud nenastane některá z těchto situací:

- některý z věřitelů s dostatečnou jistotou prokáže, že plán restrukturalizace omezuje práva pod úroveň, kterou by bylo možné odůvodněně očekávat v případě neexistence restrukturalizace,
- z plánu restrukturalizace se nezdá pravděpodobné, že by jeho provádění umožnilo dlužníkovi dostat se z platební neschopnosti do konce aktuálního roku a během dvou po sobě jdoucích kalendářních let,
- plán restrukturalizace nevymezuje vypořádání částek, které by věřitelé obdrželi, kdyby jejich pohledávka nebyla napadena, nebo

– plán restrukturalizace navrhuje kapitalizaci pohledávek jednoho či více věřitelů a členové dlužníka nevydali rozhodnutí proti takové činnosti v souladu se zákonem o obchodních společnostech (*Zákon o trgovačkim društvima*).

Jestliže nebyly splněny podmínky pro potvrzení předinsolvenční dohody, soud vydá rozhodnutí, že potvrzení předinsolvenční dohody bylo zrušeno a řízení přeruší.

Potvrzená předinsolvenční dohoda má právní účinek vůči věřitelům, kteří se neúčastnili řízení, a věřitelům, kteří se účastnili řízení, a jejich napadené pohledávky se následně stanoví.

Dlužník, který dosáhl zisku ze závazků odepsaných na základě potvrzené předinsolvenční dohody, si tento zisk ponechá do uplynutí lhůty pro splnění všech závazků plynoucích z předinsolvenční dohody.

Pokud věřitel odepíše pohledávku dlužníka v souladu s potvrzenou předinsolvenční dohodou, částka odepsané pohledávky je uznána jako daňově odpočitatelný výdaj věřitele.

b) Insolvenční řízení – bezprostředně po dokončení konečného rozdělování soud vydá rozhodnutí o ukončení insolvenčního řízení, které je doručeno orgánu spravujícímu rejstřík, v němž je dlužník zapsán. Výmazem z rejstříku dlužník, který je právnickou osobou, přestává existovat a dlužník, který je fyzickou osobou, ztratí status samostatného obchodníka, podnikatele nebo osoby samostatně výdělečně činné.

15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?

Insolvenční věřitelé mohou po skončení insolvenčního řízení proti jednotlivému dlužníkovi neomezeně pokračovat ve vymáhání zbývajících pohledávek.

Insolvenční věřitelé mohou vymáhat své pohledávky vůči dlužníkovi rozhodnutím, které stanoví jejich pohledávky, za předpokladu, že pohledávky byly stanoveny a dlužník je nenapadl při přezkumném jednání. Pohledávka, která byla neúspěšně napadena, je totožná s nenapadenou pohledávkou.

Na návrh likvidátora nebo některého z věřitelů nebo z moci úřední soud nařídí pokračování řízení pro účely následného rozdělení, jestliže po závěrečném jednání:

1. jsou splněny nezbytné předpoklady pro rozdělení vyhrazených částek věřitelům;
2. částky, které byly vyplaceny z majetkové podstaty, se vrátí do majetkové podstaty;
3. je nalezen majetek, který je součástí majetkové podstaty.

Soud nařídí pokračování řízení pro účely následného rozdělení bez ohledu na skutečnost, že řízení bylo již ukončeno.

Soud může upustit od následného rozdělení a převést částku dostupnou k rozdělení věřitelům nebo převést věc, která byla nalezena, jednotlivému dlužníkovi, považuje-li to za vhodné vzhledem k nevýznamnosti dotčené částky nebo malé hodnoty věci a nákladů na pokračování řízení pro následné rozdělení. Soud může podmínit pokračování řízení pro následné rozdělení uhrazením zálohy na náklady na toto řízení.

Po provedení následného rozdělení soud vydá rozhodnutí o ukončení insolvenčního řízení.

Po nařízení následného rozdělení likvidátor podle konečného seznamu rozdělí částku, s níž lze volně disponovat, nebo částku získanou z prodeje části majetkové podstaty, která byla následně nalezena. Likvidátor předloží soudu konečnou účetní závěrku.

Věřitelé z majetkové podstaty, o jejichž pohledávkách se likvidátor dověděl:

1. během částečného rozdělování, poté, co byla určena část k rozdělení;
2. během konečného rozdělování, poté, co bylo závěrečné jednání ukončeno;
3. během následného rozdělování, po zveřejnění seznamu pro dotčené rozdělování,

mohou požadovat vypořádání pouze ze zbývajících zůstatku majetkové podstaty po rozdělení.

16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?

Každý věřitel nese své vlastní náklady na řízení při předinsolvenčním a insolvenčním řízení, není-li v SZ stanoveno jinak.

17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

Právní jednání učiněná před zahájením insolvenčního řízení, která narušují rovnoprávné vypořádání insolvenčních věřitelů (způsobují věřitelům škodu) nebo která upřednostňují některé věřitele nad jinými (přednostní zacházení s věřiteli), mohou napadnout likvidátor jménem dlužníka a věřitelé v insolvenčním řízení v souladu s ustanoveními SZ. Za taková právní jednání se považuje opomenutí, v důsledku něhož dlužník ztratil určité právo nebo na němž byly založeny, prosazovány či zajištěny peněžité pohledávky vůči dlužníkovi.

Právní jednání, které poskytuje věřiteli zajištění nebo mu umožňuje uspokojení způsobem a v okamžiku, který se shoduje s podstatou jeho práv (shodné vypořádání), a které bylo učiněno během posledních tří měsíců před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení, může být napadeno, pokud byl dlužník v okamžiku tohoto jednání v platební neschopnosti a věřitel o jeho platební neschopnosti věděl.

Právní jednání, které poskytuje věřiteli zajištění nebo mu umožňuje uspokojení v souladu s podstatou jeho práv, může být napadeno, pokud bylo učiněno po podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení a pokud věřitel v okamžiku dotčeného jednání věděl o platební neschopnosti nebo o návrhu na zahájení insolvenčního řízení.

Má se za to, že věřitel věděl o platební neschopnosti nebo o návrhu na zahájení insolvenčního řízení, pokud znal nebo měl znát okolnosti, z nichž muselo být zřejmé, že je dlužník v platební neschopnosti nebo že byl podán návrh na zahájení insolvenčního řízení.

U osob, které byly v okamžiku jednání v úzkém vztahu s dlužníkem, se má za to, že o platební neschopnosti a návrhu na zahájení insolvenčního řízení věděly.

Právní jednání, které poskytuje zajištění nebo uspokojení věřiteli, který nebyl oprávněn pohledávku uplatnit nebo nebyl oprávněn uplatnit pohledávku daným způsobem a v daném okamžiku, může být napadeno:

1. bylo-li učiněno během posledního měsíce před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení nebo po podání návrhu nebo
2. bylo-li učiněno během třetího či druhého měsíce před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení a dlužník byl v té době v platební neschopnosti nebo
3. bylo-li jednání učiněno během třetího nebo druhého měsíce před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení a věřitel v době, kdy bylo jednání učiněno, věděl, že způsobí škodu insolvenčním věřitelům.

Má se za to, že věřitel věděl, že jednání způsobí škodu ostatním věřitelům, pokud věděl nebo měl vědět o okolnostech, z nichž muselo být zřejmé, že věřitelům vznikne škoda. U osob, které byly v okamžiku jednání v úzkém vztahu s dlužníkem, se má za to, že věděly, že insolvenčním věřitelům vznikne škoda.

Právní jednání dlužníka, jehož výsledkem je přímé poškození insolvenčních věřitelů, může být napadeno:

1. bylo-li učiněno během tří měsíců před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení, pokud byl dlužník v okamžiku jednání v platební neschopnosti a druhá strana o platební neschopnosti věděla, nebo
2. bylo-li učiněno po podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení a pokud ostatní osoby v okamžiku tohoto právního jednání věděly nebo měly vědět o platební neschopnosti nebo o návrhu na zahájení insolvenčního řízení.

S jakýmkoli právním jednáním dlužníka, které vede ke ztrátě některého z práv dlužníka nebo dlužníkovi znemožní uplatnit některé z jeho práv, nebo jakýmkoli jednáním, na základě něhož může být zachována v platnosti nebo vymáhána peněžitá pohledávka vůči dlužníkovi, se zachází stejně jako s jednáním, které přímo poškozuje věřitele.

Právní jednání dlužníka během posledních deseti let před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení nebo poté se záměrem poškodit věřitele může být napadeno, pokud druhá strana věděla o záměru dlužníka v okamžiku dotčeného jednání. Má se za to, že druhá strana o záměru věděla, pokud věděla, že dlužníkovi hrozí platební neschopnost a že toto jednání by poškodilo věřitele.

Má se za to, že věřitel věděl, že dlužníkovi hrozí platební neschopnost a že dotčené jednání by poškodilo věřitele, pokud věřitel znal nebo měl znát okolnosti, z nichž muselo být zřejmé, že dlužník byl v platební neschopnosti a že takové jednání by poškodilo věřitele.

Úplatné smlouvy uzavřené mezi dlužníkem a osobami mající blízko k dlužníkovi mohou být napadeny, pokud přímo poškozují věřitele. Taková smlouva nemůže být napadena, pokud byla uzavřena déle než dva roky před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení nebo pokud druhá strana prokáže, že v okamžiku uzavření smlouvy nevěděla o záměrech dlužníka poškodit věřitele.

Právní jednání dlužníka bez náhrady nebo s bezvýznamnou náhradou může být napadeno, pokud nebylo učiněno čtyři roky před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení. V případě příležitostného daru bezvýznamné hodnoty nemůže být jednání napadeno.

Právní jednání, v rámci něhož společník společnosti vznese nárok na splacení úvěru použitého k nahrazení kapitálu nebo podobný nárok, je neplatné:

1. poskytuje-li zajištění a pokud bylo jednání učiněno během posledních pěti let před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení nebo poté;
2. zaručuje-li vypořádání a pokud bylo jednání učiněno během posledního roku před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení nebo poté.

Právní jednání, jehož prostřednictvím je tichému společníkovi společnosti zcela či částečně vrácen jeho podíl, nebo jímž je zcela nebo částečně prominut podíl tohoto společníka na vzniklé ztrátě, může být napadeno, pokud smlouva, na níž je toto jednání založeno, byla uzavřena v posledním roce před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení proti společnosti nebo poté. Totéž platí, pokud je tichý společník podle této smlouvy zrušen.

V případě shodného vypořádání nemohou být platby, které dlužník učinil formou směnky, od příjemce získány zpět, pokud by příjemce podle zákona o obchodovatelných nástrojích přišel o nárok vůči jiným dlužníkům, kdyby odmítl platbu přijmout.

Právní jednání se považuje za učiněné v okamžiku, kdy nastanou jeho právní účinky.

Je-li pro platnost právního jednání vyžadován zápis do veřejné knihy, rejstříku nebo evidence, považuje se právní jednání za učiněné, jakmile jsou splněny ostatní nezbytné podmínky platnosti, prohlášení záměru dlužníka učinit takový zápis se stane závazným a druhá strana podá žádost o zápis právní změny. Toto ustanovení se uplatní také na žádosti o předběžný zápis k zajištění práva na právní změnu.

Je-li právní jednání podmíněno určitým stavem nebo lhůtou, je brán v potaz okamžik, kdy bylo učiněno, nikoli okamžik, kdy nastane daný stav nebo vyprší stanovená lhůta.

Právní jednání, k němuž byl získán exekuční titul, a právní jednání učiněné během řízení o výkonu rozhodnutí mohou být napadena.

Jestliže dlužník přijal za své plnění úplatu téže hodnoty, která se stala přímou součástí jeho majetku, lze právní jednání související s tímto plněním napadnout pouze pod podmínkou úmyslného poškození.

Likvidátor může jménem dlužníka napadnout právní jednání dlužníka na základě schválení soudu. Je podána stížnost proti osobě, v souvislosti s níž bylo napadené jednání učiněno.

Likvidátor může proti právním jednáním podat stížnost do jednoho a půl roku ode dne zahájení insolvenčního řízení.

Každý insolvenční věřitel může podat žalobu k napadení právního jednání, a to za sebe a na vlastní účet, pokud:

- likvidátor nepodal žalobu k napadení právního jednání ve lhůtě stanovené v čl. 212 odst. 3 SZ – do tří měsíců od uplynutí lhůty stanovené v čl. 212 odst. 3 SZ,
- likvidátor stáhne žalobu k napadení právního jednání – do tří měsíců od zveřejnění pravomocného rozhodnutí, kterým se potvrzuje stažení žaloby, na elektronické úřední desce soudu (*e-Oglasna ploča suda*),
- vyzval likvidátora, aby vydal prohlášení, a likvidátor vydá prohlášení, že nebude podávat žalobu k napadení právního jednání – do tří měsíců od zveřejnění prohlášení likvidátora na elektronické úřední desce soudu,
- vyzval likvidátora, aby vydal prohlášení, a likvidátor do tří měsíců nevydal prohlášení, zda bude či nebude proti právním jednáním podávat žalobu – do tří měsíců od zveřejnění výzvy k vydání prohlášení.

Bylo-li žádosti o napadení právního jednání vyhověno, nebude mít napadené právní jednání žádný právní účinek vůči majetkové podstatě a druhá strana je povinna do majetkové podstaty vrátit všechny hmotné výhody získané napadenou transakcí, není-li v SZ stanoveno jinak. Návrh výkonu rozhodnutí vycházející z rozhodnutí o přijetí žádosti o napadení právního jednání může podat likvidátor jménem a na účet dlužníka nebo majetkové podstaty a insolvenční věřitel vlastním jménem a ve prospěch insolvenčního dlužníka nebo majetkové podstaty.

Osoba, která přijala plnění bez náhrady nebo s nevýznamnou náhradou, musí vrátit to, co obdržela, pouze v případě, že se tím obohatila, pokud nevěděla nebo nemohla vědět, že toto plnění poškodí věřitele.

Pravomocné rozhodnutí ve věci napadení právního jednání je platné pro insolvenčního dlužníka, majetkovou podstatu a všechny insolvenční věřitele, není-li v SZ stanoveno jinak.

Jestliže soud schválil žádost o napadení právního jednání, je protistrana povinna do majetkové podstaty vrátit všechny hmotné výhody získané prostřednictvím napadené transakce. Jakmile jsou dotčené výhody vráceny do majetkové podstaty, mají věřitelé, kteří jsou navrhovateli, nárok na přednostní vypořádání z těchto výhod v poměru podle výše svých stanovených pohledávek.

Právní jednání dlužníka může být napadeno podáním námítky v soudním sporu v jakékoli lhůtě.

Právní jednání může být napadeno i vůči dědici nebo jinému univerzálnímu právnímu nástupci protistrany.

Právní jednání může být napadeno vůči jiným právním nástupcům protistrany:

1. pokud právní nástupce v okamžiku nabytí znal okolnosti, na základě nichž je zneplatnění nabytí jejich právního předchůdce založeno;
2. pokud právní nástupce v okamžiku nabytí byl v úzkém vztahu s dlužníkem, pokud neprokáže, že v daném okamžiku neznal okolnosti, na základě nichž je zneplatnění nabytí jejich právního předchůdce založeno;
3. pokud byl nabytý majetek převeden na právního nástupce bez náhrady nebo s nevýznamnou náhradou.

Právní jednání učiněné po zahájení insolvenčního řízení, které zůstává podle předpisů o ochraně důvěry ve veřejné rejstříky platné, může být napadeno podle předpisů o napadení právních jednání učiněných před zahájením insolvenčního řízení.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 23/08/2019